

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Netwerk 'Ouderengeneeskundig Netwerk Zuidoost Eerstelijns'

Toezicht op ouderenzorgnetwerken

Inhoud

Samenvatting		4
1	Hoe zag het toezicht eruit?	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Netwerk ONZe	5
1.3	Werkwijze	6
2	Wat zag de inspectie	7
2.1	Ambitie	7
2.2	Belangen	8
2.3	Relatie	10
2.4	Organisatie	11
2.5	Proces	13
2.6	Overige bevindingen	15
3	Hoe verder?	16
3.1	Waar gaat het netwerk mee aan de slag	16
3.2	Vervolg	17

Samenvatting

Noodzaak tot samenwerken

In een tijd van toenemende zorgdruk en personeelstekorten is effectieve samenwerking tussen zorgorganisaties essentieel. Zeker nu ouderen langer thuis wonen en de zorg complexer wordt, is het van belang dat zorg en ondersteuning goed op elkaar aansluiten. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (de inspectie) houdt toezicht op deze samenwerking binnen netwerken. Het doel is om de kwaliteit van samenwerking te versterken, knelpunten zichtbaar te maken en gezamenlijk te leren voor betere, goed afgestemde zorg.

Ouderengeneeskundig Netwerk Zuidoost Eerstelij

Ouderengeneeskundig Netwerk Zuidoost Eerstelij (ONZe) is een regionaal netwerk van specialisten ouderengeneeskunde, Verpleegkundig Specialisten en GZ-psychologen in Utrecht Zuidoost. Het netwerk biedt consultatieve ondersteuning aan huisartsen bij complexe zorgvragen van thuiswonende ouderen.

Wat zag de inspectie

De inspectie keek naar de samenwerking van het netwerk aan de hand van vijf thema's:

Ambitie: ONZe werkt aan toegankelijke en toekomstbestendige ouderenzorg, met de eerste lijn centraal en stevig verankerd in de regio.

Belangen: Gezamenlijke belangen versterken de samenwerking, met optimaal gebruik van schaarse expertise en aandacht voor de balans tussen intra- en extramuraal.

Relatie: De samenwerking is open en gebaseerd op vertrouwen, met korte lijnen en veel enthousiasme om de eerste lijn te versterken.

Organisatie: Een duidelijke structuur en betrokken professionals zorgen voor gezamenlijke koers en aansluiting bij regionale plannen.

Proces: Het netwerk bevordert kennisdeling en digitale samenwerking, waardoor zorgprocessen steeds efficiënter en beter worden.

Het netwerk aan het woord

Het netwerk is trots op

De trots ligt in de versterkte samenwerking tussen disciplines en organisaties, de positieve energie van professionals en de gezamenlijke focus op passende ouderenzorg.

Deze punten ziet het netwerk als uitdagingen

Het netwerk staat stevig en kan verder groeien door bestuurlijke afstemming te verdiepen, de organisatie te versterken en digitale samenwerking en de stem van de cliënten meer ruimte te geven.

Wat merkt de cliënt ervan

Ouderen profiteren van kortere lijnen, snellere zorg en betere afstemming, waardoor zij langer zelfstandig thuis kunnen wonen.

Reflectie inspectie

De inspectie ziet een stevig netwerk met onderling vertrouwen en korte lijnen, maar meer aandacht nodig voor digitalisering en cliëntenstem. De inspectie sluit met dit rapport het toezichttraject af.

1 Hoe zag het toezicht eruit?

1.1 Aanleiding en doel

Ouderen moeten kunnen vertrouwen op veilige, tijdige en goed afgestemde zorg – juist in een tijd waarin zij langer thuis wonen en met meerdere zorgaanbieders te maken krijgen. In deze complexe zorgsituaties is goede samenwerking tussen organisaties essentieel. In de praktijk blijkt echter dat die samenwerking – en met name de overdracht van informatie tussen organisaties, zoals bij ontslag uit het ziekenhuis of een overgang naar het verpleeghuis – niet altijd goed verloopt. Dit kan leiden tot onduidelijkheid, vertragingen of fouten in de zorg. De inspectie voert daarom toezicht uit op de samenwerking binnen ouderenzorgnetwerken. We onderzoeken hoe deze samenwerking is georganiseerd en kijken daarbij onder andere naar hoe de overdracht van zorg wordt geregeld. Belangrijk uitgangspunt is het perspectief van de oudere: hoe zorgen organisaties samen voor zorg die naadloos aansluit op hun situatie?

De inspectie kijkt in dit toezicht hoe organisaties in het netwerk samenwerken om de zorg beter af te stemmen op de behoeften van de cliënt. Daarbij is aandacht voor wat al goed gaat, wat beter kan, en welke stappen organisaties zelf zetten om de samenwerking te verbeteren. Knelpunten worden zichtbaar gemaakt en onder de aandacht gebracht bij de juiste partijen. Ook deelt de inspectie bevindingen en inzichten, zodat organisaties gezamenlijk kunnen leren en ontwikkelen.

1.2 Ouderengeneeskundig Netwerk Zuidoost eerstelijns

De inspectie voerde dit toezicht uit bij Ouderengeneeskundig Netwerk Zuidoost Eerstelijns (het netwerk).

ONZe is een regionaal netwerk waarin specialisten ouderengeneeskunde (SO's), Verpleegkundig Specialisten (VS-en) en GZ-psychologen uit diverse zorgorganisaties in Utrecht Zuidoost verenigd zijn. ONZe is onderdeel van de programmalijs 'Regionale netwerkzorg' van de Instellingen voor Verpleging en Verzorging in Utrecht (IVVU); de vereniging van zorgorganisaties in de regio Utrecht. Deze programmalijs richt zich op het versterken van samenwerking in de keten om kwetsbare ouderen passende ondersteuning te bieden in hun eigen leefomgeving.

ONZe biedt consultatieve ondersteuning aan huisartsen en andere eerstelijnszorgverleners bij complexe zorgvragen van thuiswonende ouderen. Denk hierbij aan vragen rondom cognitieve en gedragsproblemen, polyfarmacie, overbelasting van mantelzorgers, valincidenten of plotselinge achteruitgang in het functioneren. De inzet van ONZe is aanvullend op de huisartsenzorg en richt zich op het bieden van inzicht en advies, onder andere via geriatrisch assessment. De samenwerking binnen ONZe zorgt voor een centraal en herkenbaar aanspreekpunt in de regio voor complexe ouderenzorgvragen.

De behandelaren werken in een ambulante geriatrische team, waardoor zij flexibel kunnen inspelen op consultvragen uit de eerstelijns. ONZe is nadrukkelijk geen voorziening voor spoedzorg of crisissituaties, en verwijzingen vinden plaats via Zorgdomein. Door vroegtijdige consultatie helpt ONZe bij het voorkomen van functieverlies, onnodige ziekenhuisopnames en overbelasting in de thuissituatie.

1.3

Werkwijze

De inspectie gebruikt tijdens dit toezicht het gesprekskader 'Toezicht op zorgnetwerken'. Dit gesprekskader bestaat uit vijf thema's: ambitie, belangen, relatie, organisatie en proces. Deze thema's zijn belangrijke randvoorwaarden voor een goede samenwerking binnen een netwerk, zodat de juiste zorg op de juiste plek kan worden gegeven.

In de periode juni - september 2025 voerde de inspectie toezicht uit op het netwerk ONZe. De inspectie sprak met sleutelfiguren van dit netwerk. De opgehaalde informatie is gebruikt tijdens de reflectiebijeenkomst op 4 september 2025.

De volgende netwerkpartners waren vertegenwoordigd op de bijeenkomst:

- Bestuurder, deelnemer Samenwerkende Regionale Ouderenzorg Zuidoost Utrecht, bestuurlijk portefeuillehouder ONZe, Zorggroep Charim.
- Bestuurder, deelnemer Samenwerkende Regionale Ouderenzorg Zuidoost Utrecht en toekomstig afnemer ONZe, Santé Partners.
- Specialist Ouderengeneeskunde en boegbeeld ONZe, deelnemer actieteam en stuurgroep ONZe, Warande.
- GZ-Psycholoog, deelnemer actieteam ONZe, Accolade Zorggroep.
- Projectleider a.i. en deelnemer stuurgroep ONZe, van I tot Z.
- Zorginkoper Wlz/V&V, Zilveren Kruis Zorgkantoor.
- Senior adviseur zorg & Samenwerking, Unicum.

In deze bijeenkomst is gesproken over de samenwerking in het netwerk. Vervolgens is gekeken naar wat gaat goed en wat kan beter.

2 Wat zag de inspectie

De inspectie sprak met de partners van het netwerk ONZe. We spraken met partners die zeer begaan zijn met het netwerk en zich samen inzetten voor de ouderenzorg.

2.1 Ambitie

Netwerkpartners herkennen zich in de gezamenlijke ambitie en dragen deze verder uit binnen hun eigen organisatie. De gezamenlijke ambitie is vertaald in een heldere doelstelling.

ONZe heeft als ambitie om toegankelijke, samenhangende en toekomstbestendige zorg voor kwetsbare ouderen in de thuissituatie te realiseren. Daarbij ligt de nadruk op het versterken van de eerstelijnszorg, zodat ouderen met een complexe zorgvraag langer zelfstandig kunnen blijven wonen. Door inzet van specialistische kennis in de eerste lijn wordt beoogd onnodige verwijzing naar de tweede lijn te voorkomen. ONZe ontwikkelt zich stapsgewijs tot een breder ouderennetwerk 'Ouderennetwerk Zuidoost Eerstelijns', met een bredere en meer geïntegreerde aanpak waarin de 1^e lijn als geheel centraal staat.

ONZe sluit met deze aanpak aan bij de bredere regionale ambitie van de IVVU, die zich inzet voor het versterken van de eerstelijnszorg en het ondersteunen van ouderen om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te blijven wonen. Binnen de programmalijn 'Regionale netwerkzorg' levert ONZe een concrete bijdrage aan de transformatieagenda voor de ouderenzorg in de regio Utrecht. Centraal in deze agenda staan samenwerking, domeinoverstijgend werken en het delen van expertise.

De inzet van ONZe richt zich op vroegtijdige en deskundige consultatie bij complexe ouderenzorgvragen, zoals cognitieve achteruitgang, gedragsproblemen, polyfarmacie en overbelasting van mantelzorgers. Door deze consultaties draagt het netwerk bij aan het voorkomen van functieverlies, het beperken van onnodige ziekenhuisopnames en het ontlasten van de zorgketen. De centrale en laagdrempelige positionering van ONZe binnen de eerstelijns maakt het netwerk tot een herkenbaar en waardevol aanspreekpunt voor professionals in de wijk.

Ontstaansgeschiedenis

Het netwerk is niet vanuit één formeel gesprek ontstaan, maar vanuit een duidelijke maatschappelijke tendens: ouderen willen steeds langer thuis blijven wonen. Om toekomstbestendige ouderenzorg te organiseren is het versterken van de eerstelijns en kennisuitwisseling tussen van oudsher intramurale behandelaren en huisartsen essentieel. Die behoefte werd breed gevoeld en herkend door de betrokken organisaties. ONZe is daarom geleidelijk opgebouwd vanuit de praktijk en gedreven door professionals. Deze professionals vormen nog steeds de sterke basis van het netwerk; zij zijn de ambassadeurs die precies weten wat er in de dagelijkse zorg nodig is.

Het ontwikkelen van het netwerk is gefinancierd met transformatiemiddelen vanuit het zorgkantoor. Het ontstaan van het netwerk bleek ook goed aan te sluiten bij het IZA regiobeeld en het regioplan, waarin ook inwoners nadrukkelijk betrokken zijn. De seniorenvereniging Zeist had een actieve rol in het vroegere kernteam en heeft in de beginfase nadrukkelijk meegedacht. De stem van de ouderen zelf en van de professionals is daarmee stevig verankerd in ONZe. Gaandeweg kreeg het netwerk ook bestuurlijk meer vorm. Via de Meerjaren Transformatie Agenda van de IVVU en de betrokkenheid van de netwerkcoördinator bij de lokale werksessies met betrekking tot het regioplan is ONZe op de agenda gekomen van onder meer de IZA-tafel.

"ONZe is ontstaan vanuit de wens van ouderen om langer thuis te blijven wonen, gedragen door professionals die als ambassadeurs precies weten wat er in de praktijk nodig is."

2.2

Belangen

Netwerkpartners zijn op de hoogte van elkaars organisatiebelangen, respecteren die en zoeken daarin naar de gemeenschappelijke deler.

Binnen het netwerk speelt de schaarste aan zorgprofessionals een grote rol. Waar in de intramurale setting nog mensen beschikbaar zijn, is de inzet in de eerste lijn beperkter. Uitval of vervanging kan in beide domeinen nauwelijks worden opgevangen. Dit vraagt om gezamenlijke oplossingen: als een discipline zoals GZ-psychologie binnen een organisatie niet beschikbaar is, wordt dit op netwerkniveau besproken en opgelost. Deze beweging richting de eerste lijn neemt toe, maar binnen organisaties moet dit praktisch en structureel worden gefaciliteerd.

Binnen ONZe is sprake van gedeelde belangen gericht op het efficiënt inzetten van beschikbare deskundigheid en capaciteit. De samenwerking tussen huisartsen, SO en GZ-psychologen is erop gericht om schaarse expertise optimaal te benutten. Het netwerk zet zich gezamenlijk in voor het versterken van de eerstelijnszorg en het organiseren van toegankelijke en passende zorg voor ouderen. Tevens is er structurele aandacht voor kennisdeling en consultatie bij complexe zorgvragen, ter ondersteuning van vroegtijdige en adequate interventie.

Belangen spelen op verschillende niveaus. Voor professionals in de praktijk zijn onderlinge belangen nauwelijks merkbaar, zij werken domeinoverstijgend samen. Op bestuurlijk niveau daarentegen spelen vraagstukken rondom organisatiegrenzen, regio-indelingen en financiering nadrukkelijk mee. Bijvoorbeeld: een organisatie die geen eigen behandelingen uitvoert, maar wel deelneemt aan het netwerk, kan belangen ervaren in termen van inzet en bekostiging. Ook de positie van de SO staat hierbij centraal: deze is cruciaal voor het netwerk, maar er zijn nog geen formele formatieafspraken gemaakt. Het gesprek hierover mag nadrukkelijker gevoerd worden.

De focus van het netwerk was altijd extramuraal in de wijk, met name gericht op thuiswonende cliënten. Het regionale belang staat voor iedereen voorop, al kunnen de belangen verschillen per organisatie, zeker wanneer zij in meerdere regio's actief zijn. Er is geen structurele bekostiging voor de samenwerking binnen het netwerk, maar het collectieve belang van goede ouderenzorg vraagt om een coöperatieve houding van alle partijen – zowel SO's als huisartsen.

Binnen het thema 'belangen' sprak het netwerk over wat er goed gaat en waar nog kansen liggen. Deze opbrengsten geven inzicht in hoe de samenwerking ervaren wordt en waar behoefte aan is om deze verder te versterken.

Wat gaat goed

Netwerkpartners geven aan dat de belangen in het netwerk over het algemeen voldoende helder zijn. Zij merken dat dit in de praktijk helpt om samen te werken en gezamenlijke stappen te zetten. Op bestuurlijk niveau wordt meer transparantie ervaren dan voorheen, onder andere doordat bestuurders elkaar tijdens gezamenlijke heidagen beter leren kennen en met elkaar de strategie bespreken. Deze openheid draagt volgens de partners bij aan onderling vertrouwen en maakt het eenvoudiger om samen besluiten te nemen. Een belangrijk gegeven dat door alle partners wordt benadrukt, is dat het belang van de cliënt altijd vooropstaat en richtinggevend is voor keuzes die gemaakt worden. Partners geven verder aan dat er in de regio een praktische verdeling is gemaakt, waardoor organisaties weten welk gebied of welke doelgroep zij bedienen. Tegelijkertijd wordt de flexibiliteit geroemd: als het nodig is, nemen organisaties werk of taken van elkaar over. Dit wordt gezien als een voorbeeld van hoe het gezamenlijke belang daadwerkelijk wordt omgezet in samenwerking in de praktijk.

Wat kan beter

Hoewel de belangen volgens de netwerkpartners voldoende duidelijk zijn, zien zij ook verbeterpunten. Zo wordt benoemd dat op bestuursniveau de belangen explicieter met elkaar besproken zouden moeten worden, vooral binnen de VVT-sector en in de samenwerking tussen VVT-organisaties en huisartsen. Partners geven aan dat dit helpt om spanningen of verschillen in focus beter te adresseren. Daarnaast benoemen zij dat intramurale belangen soms meer gewicht hebben dan extramurale belangen. Dit zorgt ervoor dat bij schaarste het belang van zorg en ondersteuning thuis in bepaalde situaties onder druk komt te staan. Volgens de partners is het belangrijk dat dit spanningsveld vaker en openlijker besproken wordt, zodat er meer balans kan komen tussen intramuraal en extramuraal perspectief.

"Door openheid en onderling vertrouwen lukt het bestuurders en professionals om gezamenlijke belangen te vinden, ook wanneer intramurale en extramurale perspectieven verschillen."

2.3

Relatie

Netwerkpartners hebben vertrouwen in elkaars deskundigheid en werkwijze. Ze geven elkaar feedback en zijn bereid van elkaar te leren.

De bestaande samenwerking tussen huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde en GZ-psychologen vormt het fundament van het netwerk. Deze samenwerking wordt verder uitgebouwd met andere partijen zoals wijkverpleging, welzijnsorganisaties en gemeenten. Het netwerk is actief betrokken bij (ontwikkeling van) regionale overlegtafels, waarbij netwerkpartners participeren in afstemming en beleidsontwikkeling. Er is sprake van een gedeeld eigenaarschap en betrokkenheid bij het vormgeven van werkafspraken en kennisdeling.

Wat gaat goed

De netwerkpartners ervaren de relaties binnen het netwerk als open en positief. Zij benoemen dat er laagdrempelig contact is tussen verschillende professionals, zoals specialisten ouderengeneeskunde in de eerste en tweede lijn. Dit maakt het makkelijk om elkaar te vinden en snel te schakelen wanneer dat nodig is. Er wordt gesproken over een groot onderling vertrouwen in elkaars deskundigheid, waardoor de samenwerking soepel verloopt. De partners benadrukken dat er veel energie en enthousiasme aanwezig is om samen de eerste lijn te versterken en dat dit enthousiasme een drijvende kracht vormt achter de samenwerking.

Verder geven de partners aan dat zij elkaar goed kennen en dat de verhoudingen open en transparant zijn. Er is een positieve sfeer, waarin men bereid is kennis en ervaringen te delen. Professionals vertellen dat zij actief hun werkwijzen met elkaar uitwisselen, zodat deskundigheid binnen het netwerk verspreid wordt. Dit maakt het mogelijk om van elkaar te leren en cliënten beter te ondersteunen. Ook benoemen de partners dat de gezamenlijke drive om kwalitatieve zorg duurzaam beschikbaar te houden in de regio sterk aanwezig is en als bindende factor fungeert.

De netwerkpartners spreken nog over verdiepen van de eerstelijnsvisie. Hierbij zijn verschillende organisaties betrokken.

"De relaties binnen het netwerk worden gekenmerkt door openheid, vertrouwen en enthousiasme; professionals weten elkaar makkelijk te vinden en zetten zich gezamenlijk in om de eerstelijnszorg duurzaam te versterken."

2.4

Organisatie

Netwerkpartners hebben gezamenlijke afspraken gemaakt over de organisatiestructuur binnen het netwerk en komen deze na. Daarnaast hebben ze gezamenlijke afspraken gemaakt over de governance (leiderschap, financiën, verantwoording en toezicht) van het netwerk en komen deze na.

ONZe beschikt over een duidelijke organisatiestructuur. Het bestuur bestaat uit bestuurders van deelnemende VVT-organisaties met een behandeldienst, die gezamenlijk optreden als opdrachtgever en inhoudelijk eindverantwoordelijke voor het netwerk. Zij leggen financiële verantwoording af over de besteding van financiële middelen t.a.v. het organiseren van dit netwerk aan het zorgkantoor, via de IVVU. De stuurgroep is verantwoordelijk voor inhoudelijke afstemming, voorbereiding van strategische besluiten en bewaking van de aansluiting op regionale ontwikkelingen. Daarnaast fungeert een actieteam, samengesteld uit SO's van de deelnemende organisaties, als uitvoerend en signalerend orgaan. De GZ-psychologen zijn georganiseerd in een aparte werkgroep, gericht op vakinhoudelijke afstemming.

De netwerkcoördinatie is belegd bij een projectleider, die het netwerk aanstuurt, de verbinding onderhoudt tussen de verschillende gremia en de voortgang bewaakt. Deze wordt inhoudelijk ondersteund door een specialist ouderengeneeskunde in de rol van boegbeeld.

Taken en verantwoordelijkheden binnen het netwerk zijn belegd en besluitvorming vindt plaats volgens een vastgelegd proces. Afspraken over de financiële bijdragen en de aansturing van het netwerk zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken partijen. De bestaande governance-structuur wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig aangepast op basis van actuele ontwikkelingen.

Wat gaat goed

De partners geven aan dat zij goed op de hoogte zijn van elkaars strategische koers en dat dit helpt om gezamenlijke doelen te formuleren. Het netwerk wordt gezien als een vooruitstrevend initiatief dat in 2022 van start ging en sindsdien subregionaal stevig is ingebed. Tegelijkertijd sluit het netwerk goed aan bij bovenregionale structuren en wordt de uitvoering lokaal gerealiseerd. Deze gelaagdheid wordt als kracht ervaren.

Een belangrijk element dat door de partners wordt genoemd, is de multidisciplinaire samenwerking tussen specialisten ouderengeneeskunde en GZ-psychologen. Deze samenwerking maakt het volgens hen mogelijk om cliënten breder en beter te ondersteunen. Ook waarderen zij dat professionals bewust worden aangesteld voor de eerste lijn, waardoor er een duidelijk commitment is aan de doelen van het netwerk. Partners benoemen dat er ruimte is om deel te nemen aan het netwerk, en dat dit aansluit bij de koers van regioplannen en de transformatieagenda van de IVVU.

Daarnaast wordt benadrukt dat de visie en doelstellingen breed worden onderschreven en bijdragen aan een toekomstbestendig zorglandschap. De recente vaststelling van de koers 2025 wordt door de partners gezien als een belangrijk moment, waarin gezamenlijk opnieuw is stilgestaan bij de ambitie, de focus en de gemeenschappelijke belangen. Ook benoemen zij dat de aanwezigheid van een coördinator en bestuurlijke trekkers het netwerk richting geeft en zorgt dat er stappen vooruit worden gezet.

Wat kan beter

Ondanks de positieve ontwikkelingen benoemen de partners verschillende uitdagingen binnen het thema organisatie. Wisselingen van deelnemers, zowel professionals als bestuurders, maken dat relaties regelmatig opnieuw opgebouwd moeten worden. Dit vraagt telkens extra inzet en kan de continuïteit en kennisborging onder druk zetten. Het netwerk wordt daarnaast kwetsbaar gevonden zolang er geen vaste coördinator is die de rol van verbinder vervult. Ook is er behoefte om eigenaarschap sterker te verankeren, bijvoorbeeld door de huisartsenorganisatie nadrukkelijker te betrekken en verbinding te leggen met opdrachtgevers en de stuurgroep.

Deelname van professionals aan het netwerk wordt verder begrensd door de huidige financieringsstructuren. Partners benoemen dat binnen de bekostiging vanuit de Zorgverzekeringswet voor specialisten ouderengeneeskunde er geen ruimte zit voor deelname aan het netwerk. Daarnaast geven de partners aan dat het tarief voor GZ-psychologen niet rendabel is voor het werk dat zij doen. En is er onvoldoende structurele financiering voor het netwerk zelf, dat nu nog grotendeels projectgebonden wordt gefinancierd vanuit het zorgkantoor/Wlz. Dit maakt de continuïteit kwetsbaar. Mogelijke oplossingsrichtingen die worden genoemd zijn financiering via het IZA of een financiële bijdrage van deelnemende organisaties. Ook landelijke betaaltitels en domeinoverstijgende samenwerking buiten de regio worden als complex ervaren.

Verder benoemen huisartsen de behoefte aan één centraal aanmeldpunt voor verwijzingen. Deze behoefte is er ook vanuit het netwerk waarbij ondersteuning van een medisch secretariaat specifiek wordt benoemd. Vanuit zo'n punt kan in overleg met de cliënt worden bepaald waar de juiste zorg geleverd wordt. Dit zou de toegankelijkheid en overzichtelijkheid vergroten. Tot slot merken partners op dat ONZe weliswaar een lokaal project is, maar nauw aansluit bij de regionale- en IZA-plannen. Het project is daarmee stevig verweven in de bredere agenda's.

"ONZe is stevig ingebed in de regio met een duidelijke structuur en brede steun, maar voor blijvende continuïteit is structurele financiering en een gedeelde verantwoordelijkheid onmisbaar."

Netwerkpartners betrekken de cliëntengroep bij de manier waarop de samenwerking verloopt. Ook dragen ze zorg voor (of faciliteren) dat hun medewerkers in het netwerk met elkaar kunnen samenwerken. Verder evalueren ze periodiek het samenwerkingsproces en stellen dit waar nodig bij.

Binnen ONZe wordt structureel gewerkt aan de doorontwikkeling en actualisatie van werkafspraken, onder andere op het gebied van consultatie, taakverdeling en onderlinge communicatie. Er is specifieke aandacht voor het verbeteren van de digitale samenwerking, bijvoorbeeld door het inrichten van een centrale digitale werkomgeving en het beschikbaar stellen van gezamenlijke werkafspraken op een toegankelijke locatie. Het landelijke Medisch Generalistische Zorg-convenant wordt lokaal vertaald naar concrete afspraken over samenwerking, regiebehandelaarschap en beschikbaarheid van expertise.

Daarnaast zijn er initiatieven gericht op kennisdeling, zoals intervisie en deelname aan regionale bijeenkomsten. De werkwijzen en afspraken binnen het netwerk worden gemonitord en bijgesteld op basis van praktijkervaringen en veranderende regionale behoeften.

Wat gaat goed

Netwerkpartners geven aan dat het netwerk een belangrijke rol speelt in kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering. Zij ervaren dat de samenwerking hen de mogelijkheid biedt om expertise te delen en daarmee de kwaliteit van zorg te verbeteren. Professionals benoemen dat er een stevige basis is van deskundige en betrokken collega's, die het netwerk draagkracht en geloofwaardigheid geven. Daarnaast wordt gewaardeerd dat er ruimte is voor informeel overleg en feedback, waardoor de samenwerking in de praktijk soepel verloopt.

De partners geven aan dat de overdracht van informatie op onderdelen goed verloopt. Dit geldt met name voor het gebruik van VIP-live en de goed ingerichte EPD's van de organisaties van specialisten ouderengeneeskunde. Verder zien de partners veel potentie in het recent goedgekeurde transformatieplan digitalisering. Zij verwachten dat dit plan een belangrijke impuls geeft aan de digitale infrastructuur in de regio en daarmee de samenwerking verder versterkt.

Wat kan beter

Netwerkpartners signaleren dat er nog diverse knelpunten zijn in de procesmatige inrichting van de samenwerking. Zo is de inrichting en vindbaarheid van zorgdomeinen nog sterk organisatiegebonden. Verder is informatie-uitwisseling tussen zorgverleners over patiënten moeizaam omdat de verschillende systemen dit niet ondersteunen. De huidige EPD's zijn bovendien onvoldoende ondersteunend voor de eerste lijn en sluiten onderling niet goed op elkaar aan. Dit belemmert digitale samenwerking en overdracht. Partners zien daarom de noodzaak om toe te werken naar betere digitale gegevensuitwisseling, waarbij het netwerk aansluit bij RSO Trijn. Dit moet niet alleen leiden tot technische verbetering, maar ook tot een meer eenduidige taal richting professionals en patiënten.

Daarnaast benoemen partners dat de terugkoppeling van verwijzingen op multidisciplinair niveau niet altijd goed geborgd is. Ook de monitoring van de voortgang binnen stuurgroepen en bestuurlijke overleggen kan beter worden ingericht. Feedback vindt nu vooral individueel tussen professionals plaats, maar er ontbreken structurele feedbackmomenten op netwerkniveau. Partners geven aan dat hier juist behoefte aan is, om systematisch te leren van ervaringen, knelpunten en successen. Ook zouden successen vaker gedeeld mogen worden, zodat de meerwaarde van de samenwerking zichtbaar wordt en verdere motivatie ontstaat.

Verder is het van belang om de banden met de Regionale Huisartsenorganisatie (RHO) te versterken. Waar dit voorheen vooral informeel gebeurde, is het netwerk inmiddels gestart om dit ook formeel vorm te geven. Dit wordt gezien als een belangrijke stap om de samenwerking met huisartsen duurzaam te verankeren.

Wat betreft het cliëntperspectief geven de partners aan dat dit nu vooral indirect wordt opgehaald. Dit gebeurt via signalen van professionals en via landelijke overlegtafels, waarin organisaties met klankbordgroepen deelnemen. Dit geeft volgens hen voldoende inzicht in wat cliënten belangrijk vinden, maar betekent wel dat de stem van de cliënt nog niet structureel en rechtstreeks onderdeel uitmaakt van de procesmatige inrichting van het netwerk. Hierdoor bestaat het risico dat waardevolle ervaringen en nuances onvoldoende worden benut. Een kritische reflectie hierop kan bijdragen aan verdere versterking van de samenwerking en de kwaliteit van zorg.

Een belangrijke ontwikkeling die hierbij aansluit, is de verbinding met het IZA-transformatieplan Digitalisering en databeschikbaarheid als drijvende kracht voor netwerkzorg in Midden-Nederland, onder regie van RSO Trijn. Dit plan legt het fundament voor betere digitale samenwerking en gegevensuitwisseling tussen zorg- en welzijnspartijen. Voor het ouderenzorgnetwerk betekent dit dat professionals eenvoudiger en veiliger informatie kunnen delen via onder andere de Netwerkzorg Viewer en VIPLive, waardoor overdrachten efficiënter verlopen en onnodige diagnostiek wordt voorkomen. Ook de inzet van multidisciplinaire casuïstiekanpakken en meedenkconsulten wordt hiermee ondersteund. Voor cliënten levert dit meer continuïteit en samenhang in de zorg op, terwijl professionals tijd besparen en beter inzicht krijgen in het totale zorgproces. Daarmee draagt het transformatieplan direct bij aan de realisatie van de ambities van ONZe: toekomstbestendige, samenhangende en toegankelijke zorg voor ouderen in de regio.

"Het netwerk biedt een stevige basis voor kennisdeling en samenwerking, maar voor duurzame versterking zijn betere digitale uitwisseling, structurele feedback en een sterkere inbreng van het cliëntperspectief nodig."

2.6

Overige bevindingen

Tijdens de reflectiebijeenkomst zijn ook over andere onderwerpen bevindingen opgehaald die belangrijk worden gevonden en daarom besproken zijn met het netwerk.

Waar is het netwerk trots op

Netwerkpartners geven aan dat zij trots zijn op de manier waarop de samenwerking zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld en verdiept. Zij benoemen dat er belangrijke stappen zijn gezet op het gebied van consultatie en het implementeren van convenanten, waarbij maatwerk in de regio centraal stond. Ook spreken de partners hun waardering uit voor de samenwerking met de wijkverpleging en casemanagement, die zij zien als een waardevolle schakel in de verbinding tussen het netwerk en de dagelijkse zorgpraktijk.

Daarnaast benoemen de partners dat er op bestuurlijk niveau steeds sterker wordt samengewerkt, onder meer met aanpalende netwerken zoals ONUe en ONTiE. Dit wordt ervaren als een verbreding en verdieping van de regionale samenwerking. De partners zien dat de samenwerking tussen huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde en andere disciplines in de loop van de tijd steeds beter op elkaar aansluit en elkaar versterkt. Zij geven aan dat hierdoor de som van de samenwerking meer oplevert dan de afzonderlijke inzet van de betrokken partijen.

Ook de rijke historie van het netwerk wordt met trots genoemd. Partners benoemen dat de lange bestaande contacten, de korte lijnen en de positieve energie van betrokken professionals ervoor zorgen dat het netwerk stevig geworteld is. Het enthousiasme en de betrokkenheid van de professionals worden gezien als belangrijke succesfactoren. Tot slot benadrukken de partners dat het netwerk in staat is om organisatie-overstijgend te werken, waardoor de focus blijvend ligt op het gezamenlijke doel: passende en toekomstbestendige zorg voor ouderen in de regio.

Wat merken ouderen van de samenwerking binnen het netwerk

Volgens de netwerkpartners profiteren cliënten op directe wijze van de samenwerking binnen het netwerk. Zij benoemen dat ouderen langer thuis in hun vertrouwde wijk kunnen blijven wonen, ondersteund door hun eigen huisarts en met zorg die aansluit bij hun persoonlijke situatie. Dit wordt gezien als een concreet resultaat van de gezamenlijke inspanningen. Partners geven aan dat cliënten vaker kunnen rekenen op laagdrempelige en tijdige zorg, onder meer doordat wachttijden korter zijn geworden en huisbezoeken sneller mogelijk zijn.

Ook benoemen de partners dat cliënten direct toegang krijgen tot het plaatselijke netwerk, waardoor de zorg en ondersteuning sneller op gang komt en beter aansluit bij hun behoefte. Dit draagt volgens hen bij aan een gevoel van veiligheid en continuïteit voor ouderen en hun mantelzorgers.

De netwerkpartners benadrukken dat deze manier van samenwerken er daadwerkelijk toe leidt dat ouderen langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Zij zien dit als een belangrijk bewijs dat de gezamenlijke inzet van het netwerk bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van leven van cliënten.

3 Hoe verder?

3.1 Waar gaat het netwerk mee aan de slag

Uitdagingen om op te pakken

De netwerkpartners zien een stevige basis voor samenwerking en veel betrokkenheid bij de gezamenlijke ambitie. Tegelijkertijd benoemen zij een aantal aandachtspunten die belangrijk zijn voor de verdere ontwikkeling van het netwerk.

Op bestuurlijk niveau is er behoefte aan een explicietere dialoog over de gezamenlijke belangen en gezamenlijk eigenaarschap, met name tussen VVT-organisaties en huisartsen. Daarbij vraagt het spanningsveld tussen intramurale en extramurale zorg om een betere balans, zodat de gezamenlijke koers sterker en consistentier kan worden verankerd.

Voor de organisatie ligt de grootste uitdaging in het borgen van continuïteit en kennis van het netwerk. Wisselingen van deelnemers maken dat relaties telkens opnieuw moeten worden opgebouwd, wat de stabiliteit kan ondermijnen. Daarnaast ervaren de partners dat de huidige financiering ontoereikend is: coördinatie/structuur van het netwerk en deelname van professionals aan het netwerk. Deze deelname kan niet uit de reguliere betaaltitels/financiering gehaald worden. Verder kan het eigenaarschap van huisartsenorganisaties en de verbinding met opdrachtgevers nadrukkelijker en steviger worden belegd.

Binnen de processen ervaren de partners dat digitale samenwerking nog te versnipperd is. Informatiesystemen sluiten onvoldoende op elkaar aan en gegevensuitwisseling blijft te veel organisatiegebonden. Ook de terugkoppeling van verwijzingen en de structurele monitoring van de voortgang verdienen meer aandacht. Een aanvullend aandachtspunt is het cliëntperspectief. Dit wordt nu vooral indirect opgehaald via professionals en landelijke overleggen. Hoewel dit waardevolle inzichten oplevert, betekent het dat de stem van de cliënt nog geen vanzelfsprekend en structureel onderdeel is van de samenwerking. Hier ligt een kans om de processen verder te versterken en de zorg nog beter te laten aansluiten bij de behoeften van ouderen.

Het oppakken van deze punten kan het netwerk helpen om de sterke basis verder uit te bouwen en toekomstbestendige samenwerking te realiseren.

Reflectie op de bijeenkomst

De bijeenkomst werd door de netwerkpartners ervaren als een moment van bezinning. Zij gaven aan dat het waardevol was om dit keer in verschillende lagen – van bestuur tot professional – met elkaar het gesprek te voeren. In vergelijking met eerdere bijeenkomsten van de inspectie, die vaak minder interactief waren, bood dit samenzijn juist de gelegenheid om echt met elkaar uit te wisselen.

De netwerkpartners benadrukten dat het belangrijk is alert te blijven op signalen en punten die in de praktijk naar boven komen en dat de bijeenkomst concrete haakjes heeft opgeleverd om verder op voort te borduren. Er werd aangegeven dat men een goed beeld heeft gekregen van waar organisaties en professionals in de praktijk tegenaan lopen en dat dit gesprek daarbij goed heeft geholpen.

Als laatste werd genoemd dat de bijeenkomst werd gezien als een moment van helicopterview: niet gericht op de voortgang van afzonderlijke projecten, maar juist op reflectie en het grotere geheel. Daarmee werd de doelstelling van de bijeenkomst volgens de netwerkpartners duidelijk behaald.

3.2

Vervolg

Het netwerk ONZe heeft op een prettige en constructieve wijze medewerking verleend aan ons toezicht. In de verschillende verkennende gesprekken en de reflectiebijeenkomst ontstond een open dialoog over wat goed verloopt in de samenwerking en waar verbetering nodig is

De inspectie ziet dat het netwerk beschikt over een stevige basis, gedragen door professionals en bestuurders die elkaar weten te vinden en het belang van de cliënt centraal stellen. De samenwerking wordt gekenmerkt door vertrouwen, korte lijnen en de bereidheid om over organisatiegrenzen heen samen te werken.

De inspectie ziet ook dat er uitdagingen liggen, vooral bij de digitale overdracht. Systemen sluiten nog onvoldoende op elkaar aan, waardoor risico's ontstaan voor continuïteit en volledigheid van informatie. Ook valt op dat het cliëntperspectief vooral indirect wordt opgehaald en nog niet structureel is ingebed in de processen.

Ondanks deze aandachtspunten heeft de inspectie vertrouwen in het netwerk. De partners laten zien dat zij knelpunten gezamenlijk willen aanpakken. De inspectie ziet dat hiermee belangrijke stappen worden gezet om de zorg voor ouderen duurzaam en veilig te borgen.

De inspectie vertrouwt erop dat het netwerk de uitdagingen oppakt en aangaat. En ook dat zij sterke punten in de samenwerking goed blijft vasthouden.

Wij sluiten met dit rapport het toezichttraject af.

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl